

Satınalma

Satınalma ve Tedarik Zinciri Yöneticilerinin Dergisi

Yıl: 8 Sayı: 91 | TEMMUZ 2020

Pandemi Günlerinde Satınalma

Alper REİSOĞLU

Pandemi Döneminde Oyunu Yönetme Stratejisi

Prof. Dr. Mahmut TEKİN

Akreditifler İhracatçıyı Ne Kadar Koruyor ? II

Reşat BAĞCIOĞLU

Ünsped Gümrük Müşavirliği'nde, Robotik Süreç Otomasyonu ve Dijitalleşme

Serkan AYVERDİ, ÜNSPED

**Endüstri 4.0 ve Sağlık
Süreçlerine Etkileri**

Prof. Dr. Hilmi YÜKSEL

**Pandemide Kamu İhalelerinde
Alınan Tedbirler**

Mehmet ATASEVER

**Reklamın
Pazarlaması Olmaz**

Serkan UYGUR

Mehmet ATASEVER
Kamu İhale Kurumu
Eski Üyesi
mhatasever@gmail.com

COVID-19 PANDEMİSİ DOLAYISIYLA KAMU İHALELERİNDE ALINAN TEDBİRLER

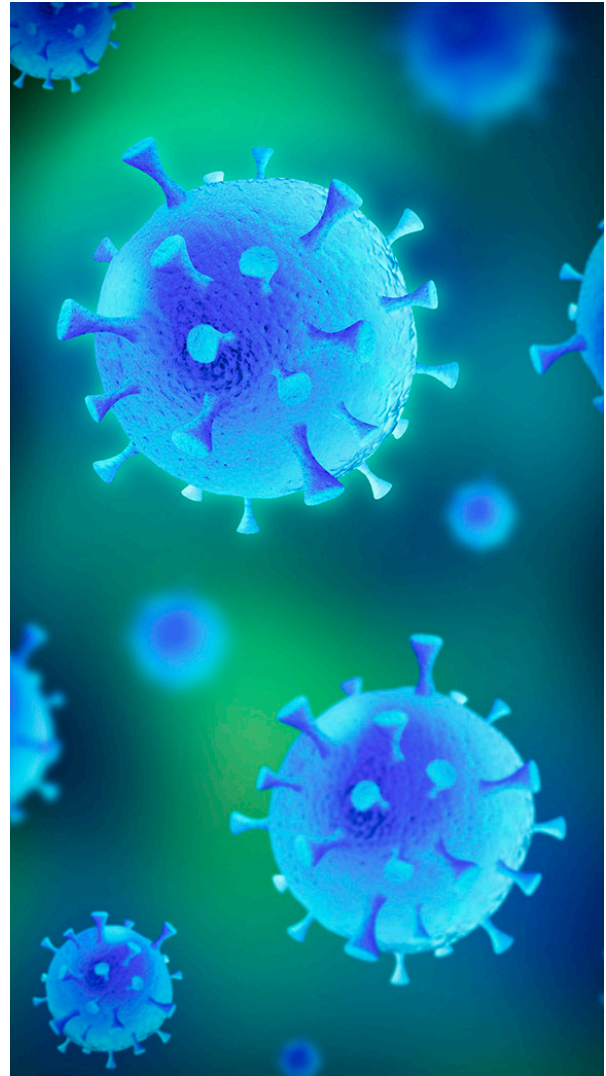
Dünya Sağlık Örgütü tarafından Çin Halk Cumhuriyeti'nin Wuhan eyaletinde başlayıp bütün Dünyaya yayılan Corona virüsünün oluşturduğu hastalık nedeniyle 30 Ocak 2020 tarihinde, "**Uluslararası Düzeyde Halk Sağlığı Acil Durumu (Public Health Emergency of International Concern)**" ilan edilmiştir. Dünya Sağlık Örgütü, 11 Şubat 2020 tarihinde de yeni Corona virüsü hastalığını "**COVID-19**" olarak isimlendirmiş, 11 Mart 2020'de ise **COVID-19'u pandemik bir hastalık** olarak ilan etmiştir.

Bütün bu yaşananlar Dünya'da özellikle tedarik yönetimi sektörünü etkilemiş ve Ülkemizde tedarik yönetimindeki bu aksaklıkların kamu sektörüne yansımaları da önemli bir sorun alanı olarak ortaya çıkmıştır.

Öte yandan Covid-19 salgını nedeniyle ihale sürecinden bir takım işlerin ilgili makam ve yerlere fiziki olarak gitmeksizin elektronik ortam yapılması ihtiyacı hasıl olmuştur. Özellikle İhale sözleşmesi imzası aşamasından istenen ticaret odalarından alınan muhtelif belgeler, vergi dairesine damga, karar pulu, kik payı ödemeleri, yönetim kurulu üyelerinin adli sicil kaydı ve kati teminat mektubu gibi belgelerin elektronik ortamda alınabilmesi veya bu belgelerin istenmesinin ertelenmesi, ayrıca mücbir sebep istemlerin olumlu karşılanması, alımların elektronik ortamda yapılmasının tercih edilmesi gibi bir takım sektörel isteklerin karşılanması adına Kamu İhale Kurumu tarafından bir takım tedbirler alınmıştır;

- Açık ihale usulü ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 21'nci maddesinin (b), (c) ve (f) bentlerine göre pazarlık usulünün kullanılacağı mal ve hizmet alımı ile yapım işi ihaleleri herhangi bir parasal sınır olmadan elektronik ihale (e-ihale) yöntemi ile yapılabildiğinden, yeni yapılacak ihalelerde (iptal edilen ihaleler dahil) elektronik ihalenin (e-ihale) kullanılması, E-ihalelerde; İhalede istenen tüm bilgi ve belgeler, Yeterlik Bilgileri Tablosu aracılığıyla Elektronik Kamu Alımları Platformu (EKAP) üzerinden otomatik olarak hazırlanabildiğinden, isteklilerin, teklif hazırlama ve sunma işlemlerini EKAP üzerinden yapabileceği, İhalenin ilk oturumuna ilişkin tüm tutanaklara EKAP üzerinden erişim sağlanabildiğinden, isteklilerin ilk oturuma katılmak

için idareye gitmelerine gerek bulunmadığı, İhale komisyon üyeleri kişisel EKAP şifreleri ile gerekli işlemleri ve incelemeleri (yasaklılık teyit dahil) çevrimiçi olarak gerçekleştirebildiğinden, komisyonların fiziksel olarak toplanmasına gerek bulunmadığı, Tereddüt yaşanan konularda EKAP Etkileşim Merkezinden (444 0 545) bilgi alınabileceği hususlarının, konunun önemi nedeniyle gerekli özen ve hassasiyet gösterilerek idarelerce ve isteklilerce gerçekleştirilecek işlemlerde dikkate alınması istenmiştir.

• Ülkemizde görülmekte olan Covid-19 salgınına karşı alınan tedbirler nedeniyle, ihale süreçlerinde bu hastalığın olası etkilerinin asgari düzeye indirilmesi ile ortaya çıkan birtakım tereddütlü durumların açıklığa kavuşturulması amacıyla yönelik olarak gerçekleştirilecek iş ve işlemlerde; İhalelerin öncelikle, tekliflerin sunulması ve değerlendirilmesi işlemlerinin elektronik ortamda gerçekleştirildiği e-ihale yöntemi kullanılarak yapılması, Elektronik ortamda gerçekleştirilmeyen ihalelerde, katılım ve yeterlik kriteri olarak belirlenen ve EKAP üzerinden veya kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının internet sayfası üzerinden temin/teyit edilebilen bilgi/belgelerin İhale Uygulama Yönetmeliklerinin ekinde yer alan SUNULMAYACAK BELGELER TABLOSU kullanılarak tevsiki mümkündür. Aynı şekilde, sözleşmeye davet edilen ekonomik açıdan en avantajlı teklif sahibi de bu aşamada istenen ve EKAP üzerinden veya kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının internet sayfası üzerinden temin/teyit edilebilen bilgi/belgeleri SÖZLEŞME İMZALANMADAN ÖNCE SUNULACAK BELGELERİN TEYİDİNE İLİŞKİN TABLO'yu kullanarak tevsik edebilecektir. Bu husustaki belgelerin ayrıca kağıt ortamında sunulmasına ihtiyaç bulunmamaktadır. Elektronik ortamda gerçekleştirilmeyen ihalelerde, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 30'uncu maddesi uyarınca tekliflerin posta/

kargo yoluyla gönderilmesi imkânının bulunduğu; bu çerçevede, alınan tedbirlere bağlı olarak sokağa ve/veya çıkma kısıtlamaları gibi nedenlerle tekliflerin verileceği adrese ulaşım zorluğu yaşayanların, tekliflerini ihaleyi yapan idareye posta/kargo yoluyla ulaştırabilecekleri, ayrıca ihale işlemlerini kendi adlarına takip etmek üzere vekil/vekiller atayabilecekleri, Acil olmayan işler dışında, alınan tedbirler nedeniyle önceden ilan edilen ihale tarih ve saatine kadar ihaleye yeterli sayıda teklifin ulaştırılmayacağı ve/veya ihalede rekabet ortamının sağlanamayacağı idarece öngörülmesi halinde; 4734 sayılı Kanunun 29'uncu maddesi uyarınca, ihale dokümanı alanların son teklif verme gününden en az on gün öncesinde bilgi sahibi olmalarını temin edecek şekilde zeyilname düzenlenerek, son teklif verme süresinin uzatılabileceği, 4734 sayılı Kanunun 36'ncı maddesi uyarınca, tekliflerin alınması ve açılması işlemlerinin idarede hazır bulunanlar önünde gerçekleştirilmesi gerekmekte birlikte, Koronavirüs Bilim Kurulunun tavsiyeleri doğrultusunda kişiler arası temasın azaltılması ve sosyal mesafenin korunması amacıyla, ihale komisyonunun işlemlerinin, elektronik ortamdan veya isteklilerin idarede bulunan aynı bir odadan takip edebilecekleri şekilde canlı yayınlanması suretiyle gerçekleştirilebileceği ya da anılan Kurulca önerilen gerekli tedbirleri almak şartıyla büyük bir salonda ilgililerin katılımı ile yürütülebileceği, 4734 sayılı Kanunun 42 ve 44'üncü maddesinde öngörülen

sürelerin gözetilmesi kaydıyla ve hukuki güvenliğin sağlanması konusundaki sorumluluğun taraflara ait olduğu dikkate alınarak, sözleşme imzalama işlemlerinin de posta/kargo yoluyla yapılabileceği, Acil olmayan işler dışında, ekonomik açıdan en avantajlı teklif sahibinin mücbir sebep haline bağlı olarak sözleşmeye davet süresinin uzatılmasını talep etmesi ve bu husustaki belgelendirmeleri de yapması kaydıyla, idarece sözleşmeye davet süresinin uzatılabileceği hususlarının idare ve isteklilerce dikkate alınması istenmiştir.

• Covid-19 salgını nedeniyle sözleşme konusu işin yerine getirilmesinin geçici veya sürekli olarak, kısmen veya tamamen imkânsız hale geldiğine ilişkin başvurularla ilgili olarak; 2 Nisan 2020 tarihli ve 31087 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2020/5 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi’nde “COVID-19 salgınının önlenmesi ve etkilerinin azaltılması amacıyla ülkemizde ve dünya genelinde sosyal ve ekonomik hayata ilişkin bazı tedbirler alınmaktadır. Bu kapsamda, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu (istisnaları dahil) ile bu Kanundan istisna edilen düzenlemeler kapsamında gerçekleştirilen ihaleler sonucunda imzalanan sözleşmelerde, COVID-19 salgını nedeniyle sözleşme konusu işin yerine getirilmesinin geçici veya sürekli olarak, kısmen veya tamamen imkânsız hale geldiğine ilişkin başvurular, yükleniciler tarafından bu durumun belgelendirilmesi suretiyle sözleşmenin tarafı olan idareye yapılacaktır. İdarelerce bu başvurular; 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 10’esi ve diğer mevzuat hükümleri çerçevesinde incelenecek ve karar alınmadan önce idarelerce Hazine ve Maliye Bakanlığının değerlendirmesi alınacaktır. İdarelerce yapılan değerlendirme sonucunda; ortaya çıkan durumun yükleniciden kaynaklanan bir kusurdan ileri gelmemiş olması, yüklenicinin sözleşmeden doğan yükümlülüklerini yerine getirmesine engel nitelikte olması ve yüklenicinin bu engeli ortadan kaldırmaya gücünün yetmemesi şartlarının birlikte gerçekleştiğinin tespit edilmesi üzerine süre uzatımı verilmesine veya sözleşmenin feshine karar verilebilecektir.” hususlarına yer verilmiştir. Bu çerçevede; yükleniciler tarafından 4735 sayılı Kanunun 10’uncu maddesi kapsamında yapılacak başvurular ile idarelerin buna ilişkin işlemlerinin anılan Genelge’ye uygun olarak gerçekleştirilmesi istenmiştir.

• Elektronik ihalenin yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalar kapsamında; 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun 21’inci maddesinin 1’inci fıkrasının (b), (c) ve (f) bentlerine göre pazarlık usulü ile yapılan elektronik ihalelerde, ekonomik açıdan en avantajlı teklifin fiyat ile birlikte fiyat dışı unsurlar kullanılarak belirlenebilmesi mümkün hale getirilmiştir.

• Şikâyet başvurularının taşınması gereken şekil unsurlarına ilişkin yapılan hataların önüne geçilmesi ve hak kayıpları önlenmesi amacıyla ihaleyi yapan idareye gitmeden elektronik ortamda EKAP üzerinden idareye şikâyet başvurusu yapılabilmesine imkân sağlanmıştır.

• “İçişleri Bakanlığı tarafından yayımlanan “Sokağa Çıkma Kısıtlaması Genelgesi” ile 22 Nisan 2020 tarihi saat 24.00 ile 26 Nisan 2020 tarihi saat 24.00 arasında Büyükşehir statüsündeki 30 il ile Zonguldak il sınırları içinde bulunan tüm vatandaşların, istisnalar dışında sokağa çıkmalarının kısıtlanacağı ve Genelge uyarınca zorunlu kamu hizmetlerinin sürdürülmesi için gerekli olanlar dışındaki kamu kurum ve kuruluşlarının kapalı olacağından dolayı Genelge kapsamında sokağa çıkma kısıtlaması uygulanacak 31 ilde yapılacak olan ve ihale tarihi 24 Nisan 2020 olarak ilan edilen ihaleler (elektronik ihaleler hariç), takip eden ilk iş günü olan 27 Nisan 2020 tarihinde aynı yer ve saatte yapılacağı kararlaştırılmıştır. Sokağa çıkma kısıtlaması uygulanmayacak illerde ise

ilgili idaresince, ihaleye yeterli katılımın sağlanamayacağı veya benzeri nedenlerle gerek görülmesi durumunda, 4734 sayılı Kanunun 29 uncu maddesi uyarınca (elektronik ihaleler hariç) ihale tarihinin ertelenebileceği duyurulmuştur. Ayrıca aday ve isteklilerin de söz konusu durumu göz önünde bulundurarak kendileri veya temsilcileri aracılığıyla ihalelere teklif sunulması hususunda gerekli hazırlıkları yapmaları istenmiştir.

• İçişleri Bakanlığı tarafından yayımlanan “Sokağa Çıkma Kısıtlaması Genelgesi” ile 15 Mayıs 2020 saat 24.00 ile 19 Mayıs 2020 tarihi 24.00 arasında büyükşehir statüsündeki Ankara, Balıkesir, Bursa, Eskişehir, Gaziantep, İstanbul, İzmir, Kayseri, Kocaeli, Konya, Manisa, Sakarya, Samsun ve Van ile Zonguldak olmak üzere toplam 15 il sınırları içinde bulunan vatandaşların, istisnalar dışında sokağa çıkmalarının kısıtlanacağı için Genelge kapsamında sokağa çıkma kısıtlaması uygulanacak 15 ilde yapılacak olan ve ihale tarihi 18 Mayıs 2020 olarak ilan edilen ihaleler (elektronik ihaleler hariç), takip eden ilk iş günü olan 20 Mayıs 2020 tarihinde aynı yer ve saatte yapılacağı kararlaştırılmıştır. Sokağa çıkma kısıtlaması uygulanmayacak illerde ise ilgili idaresince, ihaleye yeterli katılımın sağlanamayacağına ilişkin anlaşılması veya benzeri nedenlerle gerek görülmesi durumunda, 4734 sayılı Kanunun 29 uncu maddesi uyarınca ihale tarihi ertelenebileceği ve aday ve isteklilerin de söz konusu durumu göz önünde bulundurarak kendileri veya temsilcileri aracılığıyla ihalelere teklif sunulması hususunda gerekli hazırlıkları yapmaları istenmiştir.

Kamu İhale Kurumu tarafından Covid-19 pandemisi dolayısıyla alınan tedbirler ile

• Kamu ihalelerinde elektronik ihale kullanımı artmıştır.

• İhaleye katılanlar arasındaki temasın azaltılması ve sosyal mesafenin korunması amacıyla ihale komisyonu işlemleri elektronik ortamdan veya kurumda bulunan aynı bir odadan takip edilebilecek şekilde canlı yayınlanarak gerçekleştirilmeye başlanmıştır. Kişilerin ihalelere katılabilmesi ve sözleşme imzalayabilmesi için idarelerce ilave süre verilebilmesi öngörülmüştür.

• İhalelere katılımda zorluk yaşayanlara, ihale işlemlerini kendi adlarına takip etmek üzere vekil atayabilecekleri, tekliflerini ve sözleşme imzalama işlemlerini posta veya kargo yoluyla ulaştırabilecekleri hatırlatılmıştır.

• Başta e-İhale olmak üzere, Elektronik Kamu Alımları Platformu (EKAP) üzerinden yürütülen ihale işlemlerine ilişkin tüm konular için EKAP Etkileşim Merkezi (444 0 545) üzerinden de destek verilmiştir.

• Salgın tedbirleri doğrultusunda Kamu İhale Kurumu yöneticileri video konferans yoluyla sektör temsilcileriyle bir araya gelerek, alandaki sorunların tespiti ve gerekli bilgilendirmelerin yapılması konusunda da çalışmalar yapılmıştır.

• EKAP Akademi üzerinden “<http://ekapakademi.kik.gov.tr/>”deki sanal sınıflarda canlı dersler devam ederken, buradan da sorunlara ilişkin çözümler sunulmuştur.